

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatvs De Conscientia, De Peccatis, De Legibvs, De Fide, Spe,
Et Charitate

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

17 An confiscatio imposta ipso iure ob crimen læsæ maiestatis præcipuè
dizinæ priuet delinquentem ipso facto dominio suorum bonorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](#)

non viger, non trahitur confiscatio ad illa, quia non potest extendi confiscatio fundata in lege, magis quam ipsa lex. *I. liberum*, §. penult. *ad municip.* & tradit. *Clarus* *suprà Farina-*
cius multos referens, num. 96.

2. At si confitatio facienda est iure speciali vigente etiam in territorio, vbi bona sita sunt, distinguendum est, si sicut, cui illa bona sunt applicanda, sit vnu, & idem, confitatio trahitur ad illa bona, quia nulla est ratio, ex qua eximi possint, ut si fiscus dicitur sit, ad ea non extenditur, quia non potest extendi, confitatio ad illa bona, quin simul bona fiscalis applicetur, & cum bona existentia in alieno territorio, non possit suo fisco applicare, effectur in publicata manere, sic Boftis de publications bonorum, num. 62. Farinacius n. 98.

3 Executio conficiations etiam factæ iure communii fieri non potest, nisi per officiales illius loci, vbi bona sita sunt argumentum, textus in *t. cum unus, §. sex. ff. de bonis auctor. iud. possidit.* Excipe; nisi inde illius territorij per iudicem qui iurisdictionem tuum requiratur. Boflius n.6. Fatinac. n. 9. Sanch. n. 33.

P V N C T V M . X V I .

Ad quas personas confiscatio bonorum ob hæresim,
& alia crimina extendatur.

Extenditur ad omnes Christianos Romano Pontifici subiectos.

Hucusque de bonis, qua confiscata sunt, fuimus locuti; & retlat dicendum de perfonis confiscationi subiectis. Cum enim confiscatio pena sit; & a legiflatoro delinquentes subditi legiflatori, vt hac pena affici possem. Ex quo fit; cùm omnes Christiani Romano. Ponitisci subditi sint, quilibet illorum quacumque dignitate fulget, ob transgressionem legum Ecclesiasticalium si grauis, pernicioſia fit transfiguratio (qualis est facta ob crimen heretici) potest hac pena puniri; ut faciat ostendit Suarez in suo grani lib. de defenſione fidei, lib. 5 cap. 22. in modo facta ob crimen heretici hac confiſcationis pena omnes afficiuntur. Nam caput eius secundum leges, de hereticis, generaliter loquitur, & Bulla Cœnæ aduersus omnes procedit. Addit iisque potenteris sunt, oꝝ grauiſſim noſcent, si delinquant, ac proinde grauius punieendi; & ita tradit Suarez de fide, ppe, et charitate, disp. 22. fol. 6. n. 3.

P V N C T V M .   X V I I .

An confiscatio imposita ipso iure ob crimen
læsa maiestatis, præcipuè diuinæ, priuet
delinquentem ipso facto dominio
suorum bonorum.

- 1 Dupliciter lex confiscationem imponere potest aliam annexam delicto, aliarn a iudice imponendam & que sit harum differentia.
  - 2 Proposita prima sententia affirmans delinquentem dominio suorum bonorum priuari per tale delictum.
  - 3 Secunda sententia negat priuari.
  - 4 Conciliatur supradicta sententia.

Pergimus inveniuntque quem effectum habeat confusio
per legem impoluta. Dupliciter lex confusione imponere potest. Primum annoctendo confusione delicto, &
hac vocatur confusio ipso facto. Secundum dirigendo indicem
villam imponit, scilicet in pena excommunicationis est manifestum, quo aliquando delinquentes cō ipso, quo delictum com-
mittant, afficiunt, aliquando vero affici illos post sententiam.
Effectus harum confusiorum sunt omnino diversissim quantum
lex confusione ipso iure imponit, ut in criminis laesae
maiestatis humanae & diuinæ contingit, & in nostro regno in
criminis sodomitæ, ex allegatis testis, in principiis huius disputatio-
nis, boni delinquenti ita sunt obligata fisco à die commissi cri-
minis, ut omnes alienationes ab illo die facte in praedictum
fisco, vel finis nulla, vel per sententiam recindantur, quia senten-
tia poitea prolatæ retrotrahitur, & devoluitur, ac si pronuntiata
esset, cum delictum committitur, quod nullo modo habet lo-
cum in confusione imponenda per indicem: & traditum. Do-
ctores statim referendi. Item haec delinqüentis conuenient pos-
tent, & bonis à delinquente acceptis priuari, si memoria delin-
quentis condemnati, & accusati, in eodem barefacto in eis, que
memoria condemnari non potest in aliis criminibus, in quibus
ante mortem delinqüentis hæc barefacta non est, excepto criminis laesae
maiestatis diuinæ & humanae, ut constat ex l. 1. C. de delictis de-
finiti. & ex l. 2. iudicio, 20. de accusationib; ibi non alias
transacti adversari barefacta bona honorum ademptionis, quam si
lii contestata, ex condamnatione fuerit facta, excepto repudiana-
rum, ex maiestatis iudicio. Et ratio est, quia quando sunt bona
à delinquente ipso iure, & facto confessata, sunt obligata realiter

fisco, & sic obligata transirent ad heredes, & ratione huius obligationis, poterit haeres conueniri: at quando bona non sunt ipso facto confiscata, haeres delinquenter conueniri non potest, quia non potest conueniri ratione delicti, quia hoc non excedit personam delinquenter: neque etiam conueniri potest ratione bonorum, quae a delinquente possidebantur, cum non transferre in illum aliquam obligationem affecta: si alios referens Farinacius praxi, part. quas. 25. à num. 190. Simicancas de catholicis insunt. tit. 9. n. 186. Valquez 1. dif. 170. c. 4. n. 22. Sanchez lib. 2. cap. 22. num. 2. 9. 28. Suarez de fide disputationes 22.

² Primà sententia satis communis, & probabilis affirmat,

quam defendant post alios antiquiores Anton. Gom. de *delictis cap. 2. cap. 3. ante finem*. Bursat. *conf. 1. n. 3.* Decian. *lib. 5. c. 20. num. 3.* Farinac, loquens de heret. *q. 1. 190. s. 5. n. 68.* & loquens de carne laice maiestatis humanae. *q. 11. 16. num. 66.* Greg. Lop. *L. 4. sit. 2. p. 7.* Azot. *tom. 1. lib. 6. 7. q. 9.* & alii priuatis relat. a Sanc. *lib. 2. cap. 2. 1. 2.* Probat primò, quia committunt delictum, ob quod bona tunc filio addicte ipsi iuste, priuatis est potestate libera alienandi, & administrandi ea bona, sicut area habeatur, quod in coniuge lege maiestatis humanae manifestum ex *l. ex indicitorum 20. ff. de accusacionib.* ibi. Adon. D. Suerus. & Antonius rescripsit ex quo quis aliqui ex his causis crimen contraxit nihil ex bonis suis alterare, aut manumittere cum posse. ex *L. l. lib. C. ad leg. Iul. maies.* ibi, ex quo tali crimen contraxit, ne alienare, neque manumittere cum posse, neque ei solvere iure debitorum magnis etiam Annon. rescripsit. & in ex parte hereticis in competitio et apud omnes ex c. *cum secundum leges de hereticis in 6.* Sed dominum, nihil aliud et quam usi vendi re propria, tanquam propria. Ergo cum delinquens ob delictum hoc ius amicitie, amicitie & dominium. Secundo in *l. quisquis. C. ad l. l. lib. maies.* declaratur ob prædicta crima bona delinquens esse filio addicta. Ergo fuit sublata a possidente, fatem quad dominum. Tertio ex *l. vis. 1. ad leg. Iul. maies.* vbi vindicantur bona delinquens translati ad heredes si ipsi fatus non purgarentur delictum: sed vindicatio fisi domino competit. *l. in rem. ff. de rei vindicatione.* Ergo fuit dominus est. Quartio si fucus dominum non comparat, bonorum suorum delinquentes qua ipsi iuste publicantur, translata illa bona in tertium possessorum, fructificabunt ipsi, & non filio, contra contigit, quia fucus vindicat rem delinqutus cum fulibus perceperit. Ergo signum est acquisire dominum, ut dicere *l. 4. sit. 2. part. 7.* Quinto, si in crimen hereticis non amitteret dominum à die commissi criminis, frusta Pontificis in *cap. cum secundum leges de heret. in 6.* prohibetur Principibus laicis occupare delinquentum bona, quoniam Episcopus vel alius Ecclesiasticus habens potestatem profeciat sententiam super tale crimen, si quidem certum est recente dominio aliquis tec*i*, non posse à domino rem auferri, quoque per sententiam priuatis fit.

3 Secunda sententia non minus probabilis, & communi negat hanc ponam confusioneis bonorum aliqui delicto in annexa cte, vt prius ipso facto delinquenter dominio fuerit bonorum: si post alios antiquiores Valg. 1.2. disput. 17. 109 cap. 3. Sanch. lib. 2. in Decal. 2.2. num. 3. Mol. testim. 1. de infia dis. 95. verf. dubium vere est. Henr. lib. 13. de excommunicatis c. 56. num. 1. Pereg. de iure fiscis lib. 5. tira. num. 171. Ann. lib. contineatur. iuris lib. 7. cap. 20. Andr. Fachin. lib. 9. controver. cap. 2. Probatur primò ex l. questione 7. q. ff. quod à quibus maxime nisi ibi: Questiones est, an is qui maceratus crimine tenui factus in manum istem potest, quoniam ante damnationem dominum. ipsi & Imperator Antonius Calphurnio Critoni scripsit ex tempore, quo quis propter facinorum iurorum cogitationem iam de pena sua certus esse poterat multo plus cogitationis, & scientia delictorum, quam damnationis ius dande libertate cum amissione. Videatur ergo solidum amissione delinquens ius dande libertatis à die commissi delicti hoc est, liberam bonorum administrationem, non tamen amissione dominum. Sed huic argumento acute fane responderet Decian rationem dubitandi in superdicta legi, an delinquens ante damnationem manumittere posset, ortam iuive, ex eo quod ante damnationem videatur dominus. Cui ratione dubitandi respondit Imperator, efficacius amittere delinquenter, postquam certus est de suo delicto ius dande libertatis, quam post condemnationem siquidem post condemnationem idem amittere, quia certus est de suo delicto, qua sententia facit notorium, sed magis certus est de sua propria conscientia, quia falli non potest, & sic coniungendo rationem dubitandi cum ratione decidendi, & decisione ipsa, fateri necesse est, quod sicut per damnationem amittere dominum, ita & amittere ante postquam deliquit alios non fuisse ratio dubitandi quia erat, quod ante damnationem dominum est. Nam si voluntas dicere rationem de decisione est, quod affid amittere administrationem, simplicer dixit, manumittere non potest, licet dominus remaneat quod ad tentientem. Sed responsum De ciciani effeli potest ex eo, quod alia fuit ratio dubitandi alia ratio decidendi in superdicta legi.

Ratio dubitandi an inanumferre possit delinqens, fuit, quia dominus clavis damnationem. Ratio vero decidendi; & de cito ipsa negans posse manumittere ante condemnationem dubitandi, an inanumferre possit, cum certum sit parenti dominio id nullo modo permitti, sed fuit fraus facta fisco, quae ostendo a delinquente preiudicari debuit; cum enim post crimine factis manuteneretur contractum perfecta donations esse non posse, cum heredes quoque tenent tale crimen *l. donationes, p. 5. c. 1. s. 1. lib. 2. de lege penal. c. 10. & 11.*

l. lib. 2. de iusta heretic. puni. c. 5. & 6. Anton. Gomez. tom. 3. var. cap. 2. num. 5. fine. Tiraquell. pluribus relatis. si unquam verbo reveratur. num. 368.

Secundo probatur haec sententia, quia delinqens commissus delicto, & ante sententiam non tenetur se bonis priuare, & filio offere, ut est communis sententia, quam probabimus propositam. Ergo signum est retinere dominium. Si enim dominum efficeretur translatum abesse eius voluntate, retinere bona non posse nullib[us] autem constat de tali voluntate fisci. Ergo dicendum est retencionem prouenire ex expid domini delinquenter priuatus non fuisse. Neque valet dicere priuatum fuisse delinquenter dominio, & non posse, cum verba generalia sint.

Tertio, quia ex vi criminis lese maiestatis solum habetur bona confidere effe a die commissi delicti, sed inde non infurit delinquenter amittere dominium, solum infurit ab illa bona fisco effe obligata, & quasi hypothecata, quod sit optimè potest cum dominio, sicut hypotheca possella a debito est paucis illius dominium; ita obligata fit creditor. Ergo dicendum est confitacionem dominio non priuare delinquenter, quia peccata refringenda sunt, non extendende.

4. Verum, vi recte Suat. *disput. 22. sect. 3. num. 6.* notauit delicto inter has sententias potius de nomine, quam de re videtur, si effectibus huius confitacionis contentiamus. Cum enim est a die commissi criminis ita bona delinquenter obligata fisco, vt possit fiscus sententia illa bona impetrare, & quoniam posse intinetur. Ergo signum est delinquenter amittere in quod habeat transferenti plenē bona in quoniam posse fore, & aliquid ius fisco effe manifestum. Econtra vero delinquentes ante sententiam retinere illa bona potest, illisque frui, & vt vt dicemus. Ergo non amittere dominium, seu ius vendi quod ante habebat. Quocirca dei potest cum eadem Star. dominum directum translatum est in fiducia a die commissi delicti, remanente autem apud delinquenter dominium vnde. Quia distinctione conciliantur ipsa sententia, neque aduersas cam procedure rationes agitur. Nam priorem partem. Probat arguunt prima sententia. Prima enim solum probat in criminis lese maiestatis priuatum esse delinquenter alienare, perfecte, & irreuocabile. Secunda probat bona illa esse fisco addicta, id est, obigata, quod compari potest cum dominio vili possidentis. Tertia veridicationem competere fisco non ante sententiam, sed lae sententia in quo cito iam est perfecte dominus. Quia conseruare rem esse obligatam fisco, & in ea habere dominum directum, vt possit lae sententia a die commissi, cuiusdam tam fructibus vindicare. Quinta probat Pontificem probabilem. Primum probat faculteribus occupante ante sententiam bona delinquenter, quia ante latam sententiam judicis iudicifici executo, & occupante bonorum fieri non debet. Adui confitacionis indices efficiuntur Principes faculteribus, non autem probat delinquenter habere, vel non habere dominium quod hoc questione voluit Ponitifex abstiner. Argumenta secunda probant sententiam patrem nostrae conclusionis, probant enim delinquenter non habere liberam, & absolutam bonorum suorum ad ministracionem, cum non possit irreuocabiliter rem alienare; habet tamen aliquam administrationem, ita obligatum fisco.

PUNCTVM XVIII.

An confitatio obliget delinquenter, cui bona sunt ipso iure confisca: ea fisco tradere ante sententiam.

1. Affirmant aliqui.
2. Probabiliter est oppositum.
3. Limitant aliqui, cum delictum oculum est, sed non approbatum limitatio.
4. Sed ad minus requiritur sententia declaratoria criminis.
5. Illa potest non potest delinquenter bona occidere.
6. Non tamen tenetur ea fisco offerre secundum communem sententiam, qua tamen difficultatem habet.
7. Quod si res malitiosè impediat sententiam declaratoriam violetur obligatus.
8. Probabiliter est oppositum.
9. Quid dicendum de procuratore, iudice, aliisque ministris fisco, de Castro Sum. Mot. Pars I.

institutio, an sine obligati satisfacere fisco, cum malitioso confitacionem omissons.

I. **P**utes ex Doctoribus, qui concedunt delinquenter absoluere priuatum esse dominio suorum bonorum à die commissi delicti, affirmant obligatum esse delinquenter ea fisco tradere, eo ipso quod delictum committit, quia alias possident, & retinenter bona contra voluntatem filii, qui est dominus, quod est illicitem: sic post alios antiquores quos allegat, tradit Alphonsi. Castro *lib. 2. de lege penal. c. 10. & 11. l. lib. 2. de iusta heretic. puni. c. 5. & 6. Anton. Gomez. tom. 3. var. cap. 2. num. 5. fine. Tiraquell. pluribus relatis. si unquam verbo reveratur. num. 368.*

2. Verum dicendum est cum probabiliori, committiorique sententia, haec obligatione non esse delinquenter imponendam. Primo, quia licet Princeps in uno, vel alio casu possit obligare delinquenter, vt in seipsum ponam grauem, & acerbam exequatur: ut obligare per legem ad eius executionem extra potestem legislatoris est; quia bono communis non expedit talis obligatio cum sit humanae infirmitati contraria, & multis transgressionibus expoita. At si delinquens commissi delicto obligaretur bona fisco tradere obligaretur grauem in se ponam exequi. Ergo non est dicendum haec posse per legem obligacione imponi. Secundo leges imponentes haec confitacionis ponam, non priuata delinquenter expelle posse priuatum bonorum. Ergo non tenetur delinquenter possidente priuata quia possessione nunquam quis ceteris priuatus, nisi expresse dicatur, etiam si dominio priuatus sit, vt bene tradit Anton. Gomez. tom. 3. variarum. cap. 2. de delicto. num. 3. Didac. Cantera in quas. crim. rubr. de heretic. cap. 1. num. 16. Farinacius alios referens, q. 2. s. num. 15. & de heretic. quas. 190. num. 3. ad textum in l. cum heretic. ff. de acquirendi possesso. Ex qua ratione fit fatis fundamento contrario, & ita haec sententiam defendunt plures referentes Nauarr. sum. c. 2. 3. 9. 66. Courte. 4. decret. 2. part. cap. 6. s. 8. num. 10. Simancas de catholic. infit. tit. 9. à num. 16. 1. usque ad 2. 5. Anton. Gomez filii continetur lib. 3. variarum. cap. vlt. num. 3. Pugna director. inquisit. 3. par. comment. 1. 8. Vafquez 1. 2. disput. 170. 20. 20. cap. 3. Azor. tom. 1. lib. 5. cap. 7. quas. 1. & 3. & lib. 8. cap. 12. quas. 3. Sanchez lib. 2. cap. 22. num. 7. Suitez de fide. disput. 2. 2. sect. 3. n. 3. Farinacius de heretic. quas. 190. num. 23.

3. Limitant autem aliqui conclusionem, vt intelligatur cum delictum oculum est, tunc enim affirmare non teneri delinquenter se bonis spoliare ne, inquit esset occasio se prodendi fecus si notoriū sit, quia tunc cessat ratio ob quam sententia requiri, quae est, vt delicto constet, & nulla deinceps vexandi innocentem sic Castro *lib. 2. de lege penal. c. 10. in suo principali argumento pro sua opinione. Ludouicus Gomez cap. 1. num. 7. de scriptis Gregorius Lopez l. 4. verbo el. a morsu. tit. 3. part. 7. Farinacius de criminis lese maiestatis. quas. 116. num. 18. & 19. & alij relati à Sanchez n. 14. At cum dicendum Sanchez n. 15. nullatenus haec limitatio est admittenda, si cur neque illam admittit Vafquez super num. 14. Simancas n. 165. Suarez n. 7. Farinacius num. 23. & alij apud ipsos. Quia lex confitanc bona aquæ de delictis publicis, ac occultis loquitur, neque vilium distinctionem facit. Ergo si efficaciam non habet aduersus delinquenter secretum, vt illum obligare se bonis spoliare: neque etiam habebit efficaciam aduersus delinquenter publice. Adde sententiam non requiri, vt populo de delicto constet, quia populus non obligatur haereticis bona fisco deferre, neque etiam requiri, vt ipsi delinquenter constet de suo delicto; cum fatus sua conscientia, quae falli non potest, ei reddat clarissimum. Requiritur ergo sententia, vt pena imposta per legem applicetur, & quasi executione mandetur, auditio delinquente, & eius defensionibus examinatis. Quare etiam sententia in iudicio confessus facit delinquenter, adhuc non est obligatus se bonis spoliare, neque fucus potest ab illo ea criptare, quia illa confessio solum facit esse notoriū delictum, non reum damnatum, & penam applicatam: quod non leuite indicat l. vlt. C. ad legem Julianam malefici. ibi, ut coniudo re memoria eius damnetur. & eius bona facie foribus eripiuntur. Requiritur ergo esse reū coniustum, & damnatum vt eti ipsa bona possint, & in e. c. cum secundum leges de hereticis, in 6. cauter non posse ante sententiam super criminis occupari bona delinquenter: & ita tradit Sanchez illo c. 22. n. 16. Fachin l. 4. contrarie. c. 35. fin. Hoc autem sententia in delictis, quae confitacionem & ponam trahunt ipso iure, sufficit, si sit declaratoria delicti, quia eo ipso effit simul condemnatoria pena delicto annexa, vt recte expendit Sanchez lib. 2. c. 22. n. 27. Vafq. 1. 2. disput. 170. 2. 4. n. 14. Simancas de catholic. infit. tit. 9. n. 164. Quod si in aliqua lege dicatur non opus esse sententia declaratoria, vt quis bona sua amittat, sed eis ipso quo delinquit, absque alia declaratoria censeatur amississe, vt dicitur in criminis iudomiticis in hoc Castelle regno. l. 1. tit. 21. lib. 8. reop. adiutor censur probabiliter sententiam declaratoriam criminis requiri ob ratione in principio factas, quia alias effe obligatio nimis acerba, & rigorosa, & regulariter ultra humanas vires, & bono communis non expediens. Quare intellegenda*